

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/695/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812223909
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3812223909.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa A., so sídlom V. X, O., IČO XX XXX XXX, zastúpeného I., so sídlom V. X, O., IČO XX XXX XXX proti odporcovi Q. O. Q., bytom D. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu G., so sídlom V., K. X, IČO XX XXX XXX, zastúpeného X.. U. D., advokátom, so sídlom X. X/U., J., o zaplatenie 867,22 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza, č.k. 15C/47/2013-83 zo dňa 27. júna 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške **17,77 Eur**, k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka X.. U. D., advokáta, a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil a rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi. Zároveň navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania, a to trovy právneho zastúpenia vo výške 118,52 Eur, na účet X.. U. D. a trovy právneho zastúpenia vo výške 103,86 Eur na účet X.. Q. J.. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa domáhal zaplatenia 867,22 Eur s príslušenstvom. V podaní zo dňa 18.01.2013, ktoré bolo doručené súdu dňa 22.01.2013, oznámil vedľajší účastník vstup do konania na stranu odporcu. Právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka bol dňa 18.03.2013 doručený návrh s prílohami, ku ktorému návrhu sa vedľajší účastník vyjadril v podaní zo dňa 19.03.2013. Pred pojednávaním vo veci samej, navrhovateľ vo faxovom podaní zo dňa 30.05.2013, ktorého písomné doplnenie došlo súdu dňa 04.06.2013, vzal návrh na začatie konania späť, žiadal o vrátenie súdneho poplatku a vyjadril sa k trovám konania vedľajšieho účastníka. Súd akceptoval dispozíciu navrhovateľa s návrhom a vzhľadom na späťvzatie návrhu v celom rozsahu konanie o návrhu navrhovateľa podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku zastavil. Súd podľa § 11 ods. 3, 4 a 6 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi. Súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka po posúdení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, teda zastavenia konania pre späťvzatie, prišiel k záveru, že v danom prípade navrhovateľ zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, a preto je povinný nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu. Zavinenie na strane navrhovateľa spočíva v tom, že vzal návrh na začatie konania späť bez udania dôvodu, teda nie pre správanie odporcu. Súd podľa § 146 ods. 2 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku rozhodol tak, že priznal odporcovi **_____** a vedľajšiemu účastníkovi trovy konania. Súd mal za to, že navrhovateľ v tejto veci podával návrh na začatie konania, ktorým si uplatňoval premlčanú pohľadávku, s vedomím rizika procesného neúspechu v prípade vzniesenia námietky premlčania. Vedľajší účastník riadne **_____** a účelne bránil práva odporcu. Vedľajšiemu účastníkovi vznikli trovy za právne zastupovanie právnym zástupcom X.. U. D., pričom ide o trovy právneho zastúpenia **_____** z hodnoty sporu 867,22 Eur, odmena za jeden úkon právnej služby podľa § 10 ods. 1 a 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.

z. predstavuje 51,45 Eur. Právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka X.. U. D. patrí odmena a náhrady za nasledovné úkony právnej služby: 1) odmena podľa § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky za prevzatie a prípravu zastúpenia vo výške 51,45 Eur a náhrada podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 7,81 Eur a 2) odmena podľa § 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky za vyjadrenie zo dňa 19.03.2012 vo výške 51,45 Eur a náhrada podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 7,81 Eur, spolu vo výške 118,52 Eur. Trovy právneho zastúpenia advokáta - substitúta X.. Q. J., ktorý zastupoval vedľajšieho účastníka, tieto predstavujú odmenu podľa § 14 ods. 1 písm. c) za zastupovanie na pojednávaní dňa 02.05.2013 v sume 51,45 Eur, náhradu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 7,81 Eur, po pripočítaní dane z pridanej hodnoty vo výške 11,85 Eur, odmena a náhrady predstavujú 71,11 Eur. Ďalej cestovná náhrada podľa § 16 ods. 4 vyhlášky za cestu motorovým vozidlom dňa 02.05.2013 z J. do V. na pojednávanie a späť vo výške 66,38 Eur (náhrada za použitie motorového vozidla: 0,183 Eur x 240 km = 43,92 Eur a náhrada za pohonné hmoty pri priemernej spotrebe paliva 6,50 x 240 km/100 km x priemerná cena paliva 1,44 Eur = 22,46 Eur) a náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky vo výške 130,10 Eur (desať polhodín cesty z J. do V. a späť x 13,01 Eur), pričom cestovnú náhradu a náhradu za stratu času uplatnil právny zástupca len v jednej šestine vzhľadom na účasť na pojednávaní v šiestich veciach. Celkom trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na pojednávaní predstavujú spolu 103,86 Eur (118,52 Eur + 1/6-ina z 66,38 Eur a 1/6-ina z 130,10 Eur).

Proti tomuto uzneseniu vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol, aby krajský súd uznesenie okresného súdu zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 19,33 Eur. Uviedol, že cieľom vedľajšieho účastníka je kolektívna ochrana spotrebiteľov. Navrhovateľ zastával názor, že združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť z podstaty svojej existencie schopné samé poskytnúť právnu pomoc v spotrebiteľských sporoch. Podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra SR má združenie členov, ktorí majú právnické vzdelanie, pričom združenie môže podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. využívať aj podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co 26/2012 a 3Cob 259/2011, ktorý v obdobných prípadoch vedľajšiemu účastníkovi trovy konania nepriznal. Citoval z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. a vyvodil, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc. Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na ich stav a vôľu odporcu, pričom pred oznámením o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Združenie opakuje procesné podania nadbytočne, bez uvedenia nových skutočností týkajúcich sa predmetu sporu. K obdobnému záveru dospel i Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí, sp. zn. 6Co 141/2012, Krajský súd v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/91/2012 a Krajský súd v Bratislave, sp. zn. 9Co/420/2012. V zmysle uvedeného zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd by nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, čo vyvodil o.i. z nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 78/03. Ďalej poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Mal za to, že v danom prípade je na mieste aplikácia ust. § 150 ods. 2 O.s.p., nakoľko ide o drobný spor a trovy právneho zastúpenia sú značne neprimerané k výške žalovanej pohľadávky. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka mal z týchto dôvodov za nadbytočné, účelové a nehospodárne.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti potvrdil a navrhovateľa zaviazal k povinnosti zaplatiť mu aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 33,54 Eur. Uviedol, že vedľajší účastník vstúpil legitímne do predmetného spotrebiteľského sporu na stranu odporcu, a to v súlade s § 92 ods. 2, 3 O.s.p. Tento postup je zákonný a nepredpokladá súhlas spotrebiteľa, dokonca ani jeho vedomosť o takomto konaní. Svoj vstup do konania vedľajší účastník považoval za opodstatnený, keďže spotrebiteľ bol v predmetnej veci úspešný v dôsledku jeho aktivity, a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania činnosti Združenia, ktorým je ochrana spotrebiteľa, sú trovy konania, náhradu ktorých požadujú, objektívne účelné. Privítal by prijatie vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá by súdu umožnila prihliadať na premlčanie pohľadávky ex offa v súdnych konaniach proti spotrebiteľom, alebo poučiť ich o možnosti premlčanie namietat'. Považoval za svoju povinnosť chrániť spotrebiteľa aj pred premlčanými nárokmi, na

základe čoho vznášajú námietku premlčania v každom spore, v ktorom je žalovaný premlčaný nárok. Odmietnutie ich práva na plnú náhradu trov konania by de facto znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov na súdoch. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy, právo účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z nálezov Ústavného súdu SR, napr. II.ÚS 78/03, II.ÚS 31/04, II.ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II.ÚS 122/09. Poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR 5Cdo 71/2010, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici 17Co/87/2011-71 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 7Co/34/2012. Argumentáciu žalobcu, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, považoval za zjavne účelovú, nelogickú až absurdnú. Vedľajší účastník je pripravený dôsledne presadzovať a chrániť oprávnené záujmy spotrebiteľov aj v súdnych konaniach, a to vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“ - možnosť zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátmi, čím žalobca získava rovnocenného partnera v riešení právnych otázok, pretože priemerný spotrebiteľ sa nedokáže náležite brániť a v dôsledku svojej neinformovanosti, prípadne nedostatku prostriedkov na právne zastúpenie, rezignuje. Keďže v danej právnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi, je potrebné použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidlá ich aplikácie. V rámci spotrebiteľského práva pozitívny zásah štátu, ktorý je realizovaný spotrebiteľskou právnou úpravou, kompenzuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Pri ochrane spotrebiteľa musí zohrať úlohu aj súdna moc aplikačnou praxou, a to aj v otázke rozhodovania o trovách konania subjektov, ktoré vystupujú na ochranu spotrebiteľa.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné v odvolaní napadnutej časti potvrdiť ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom bol len výrok, ktorým bolo rozhodnuté o povinnosti navrhovateľa zaplatiť náhradu trov zastaveného konania vedľajšiemu účastníkovi. Uznesenie okresného súdu vo zvyšnej časti nebolo napadnuté účastníkmi, nadobudlo právoplatnosť, a preto krajský súd uznesenie okresného súdu v tejto časti nepreskúmal (§ 206 O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. Pokiaľ výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania, o náhrade trov konania sa rozhoduje podľa ust. § 146 O.s.p.

V zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Ustanovenie odseku 2 tohto zákonného ustanovenia upravuje rozhodovanie o náhrade trov v prípade zastavenia konania v dôsledku späťvzatia návrhu. Podľa prvej vety tohto zákonného ustanovenia má povinnosť nahradiť trovy konania ten, kto zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. Toto zavinenie je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nakoľko nárok na náhradu trov konania je nárokom, ktorý má oporu v ustanoveniach procesného práva, a preto o otázke, či účastník konania zaviniť, že konanie muselo byť zastavené, je z pohľadu relevancie významný iba procesný výsledok. Za predpokladu, že k späťvzatiu návrhu, ktorý bol podaný dôvodne, došlo pre správanie sa odporcu, je povinný hradiť náklady konania odporca (§ 146 ods. 2 druhá veta O.s.p.).

Z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že navrhovateľ zobral návrh na začatie konania späť a späťvzatím návrhu zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť. Dôvodne potom okresný súd rozhodoval o povinnosti navrhovateľa nahradiť trovy konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. Odvolací súd k odvolaniu navrhovateľa, ktorý sa nestotožnil s jeho povinnosťou zaplatiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi, uvádza, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov konania podľa citovaného zákonného ustanovenia ako rovnocennému účastníkovi konania, pretože sa jednalo o konanie, do ktorého vstúpil v záujme ochrany spotrebiteľa (odporcu), čím mu v prípade úspechu, resp. v tomto konaní v dôsledku jeho zastavenia pre späťvzatie návrhu navrhovateľom nemožno uprieť právo na náhradu trov konania, keďže bol zastúpený právnym zástupcom. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že vedľajší účastník do konania riadne vstúpil, vo veci podal vyjadrenie (zo dňa 19.03.2013, č.l. 40), v ktorom kvalifikovane vzniesol

námietku premlčania a prostredníctvom právneho zástupcu sa zúčastnil na pojednávaní dňa 02.05.2013, a preto niet dôvodu na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi.

Vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia v danom konaní považuje za účelne vynaložené. Samotná skutočnosť, či sa vedľajší účastník dá v konaní zastúpiť, je na voľbe samotného vedľajšieho účastníka. Toto jeho právo je dané aj Ústavou Slovenskej republiky, článok 47 ods. 2.

Pokiaľ ide o možnosť aplikácie ust. § 150 ods. 2 O.s.p., na ktorú poukázal navrhovateľ, odvolací súd uvádza, že je len na vôli súdu, či v drobných sporoch neprizná, alebo zníži trovy konania. Dokonca aj pre zníženie výšky trov konania nestanovuje žiadne hranice a moderáciu trov konania ponecháva len na úvahe súdu a konkrétnych okolnostiach prípadu. Ide totiž o moderačné právo súdu pri rozhodovaní o výške trov konania a ako jediné kritérium zákon zakotvuje neprimeranosť trov voči pohľadávke. Aký pomer výšky trov k výške pohľadávky treba považovať za neprimeraný, to zo zákona nevyplýva a je ponechaný len na úvahe súdu.

Odvolací súd taktiež dáva do pozornosti uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 76/2012, v ktorom konštatoval, že ust. § 150 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu, aby v rámci svojho uváženia v medziach tohto zákonného ustanovenia nepriznal, alebo znížil trovy konania, ktoré sú v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke. Pozitívne vymedzený pojem drobného sporu vyplýva z § 200ea ods. 1 O.s.p. V prípadoch drobných sporov je teda na zvážení súdu, či využije ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. a účastníkovi konania, ktorý mal vo veci úspech, buď neprizná alebo zníži trovy konania. K tomuto kroku môže všeobecný súd pristúpiť len v prípade, ak uplatnené trovy sú neprimerané vo vzťahu k pohľadávke. Neprimeranosť trov by mala v podstate znamenať, že ich výška prekračuje hodnotu pohľadávky. Na druhej strane posúdenie neprimeranosti trov vo vzťahu k hodnote sporu nie je v zákone explicitne vymedzené, je dané na úvahe súdu, ktoré spolu so závermi na to nadväzujúcimi musia byť vždy odôvodnené a celkom legitímne.

Súd prvého stupňa preto správne uložil povinnosť navrhovateľovi zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov právneho zastúpenia, a to v celkovej výške 222,38 Eur (tri úkony právnej služby, náhrada cestovného a náhrada za stratu času) tak, ako ich bližšie špecifikoval v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 17,77 Eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 222,38 Eur, predstavujúca náhradu trov prvostupňového konania, a preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b) a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci 19,92 Eur, znížená na polovicu základnej sadzby, t. j. 9,96 Eur za podanie vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľa, režijný paušál 7,81 Eur, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 17,77 Eur.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.